Anul al 58-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei. În străinătate 6 lei.
Taxe poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 263 Duminică 28 Septembrie 1941
14 Pagini

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ŢARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR câte 220 lei UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA CENTRALA ASOCIAŢIUNII SIBIU

DREPTATE

Din sânul împărţitorilor justiţiei umane, cu prilejul solemnităţii deschiderii noului an judecătoresc pentru Basarabia, porneşte discuţia referitoare la înţelesul ideei de dreptate, cuvânt magic către care de veacuri s'au îndreptat năzuinţele spre mai bine ale tuturor fiinţelor gânditoare.

In cuvântarea rostită cu acest prilej, preşedintele Curţii de apel din Chişinău socoteşte dreptatea o condiţie esenţială graţie căreia vom putea obţine refacerea, propăşirea, liniştea, acum când la răsărit reîntregirea s'a făcut cu voinţa lui Dumnezeu, prin arme.

Veche de când e lumea e setea de dreptate a mulţimii şi oricât de multe şi de dese au fost dezamăgirile, massele n'au încetat să spere, să creadă şi să aştepte zorile unor orânduiri nu perfecte, pentru că nimic din ce e omenesc nu atinge perfecţiunea, ci mai bune în sensul evolutiv, mai atente în ce priveşte despărţirea binelui de rău.

Căci dreptatea, cum spunea înaltul magistrat din capitala Basarabiei, dacă înseamnă blândeţe, înţelegere şi iertare chiar, bunul mers al alcătuirilor sociale pe cari se bazează civilizaţia din toate timpurile impune drept consecinţă logică a însuşi spiritului ei, pedepsirea răufăcătorilor după faptele lor.

Ingăduitoare cu cei cari au greşit din neştiinţă ori din nepricepere, dreptatea trebue să fie fără îndurare cu cei cari din călcarea legilor şi-au făcut o profesiune în dauna colectivităţii şi în detrimentul exemplificator al moralei.

Virtutea în sine, paza dreptelor îndrumări în viaţă, nu ar avea înalta lor valoare, dacă năravitii ar fi socotiţi pe acelaş plan de egalitate cu cei fără pată.

In ce priveşte cumpăna dreptăţii pentru faptele individuale, rolul mare al magistraturii a fost înţeles în toate statele cu veche tradiţie şi e un adevăr controlabil că o bună, dreaptă, onestă şi promptă justiţie, este punctul de plecare ale domniei dreptăţii adevărate.

In domeniul social libertăţile publice, răsplătirea meritelor reale, justa distribuire a bunurilor colective, apărarea muncii şi a producţiei, câmpul larg al selecţionării depind de însuşirile individuale şi conducerea luminată a unui neam se cunoaşte mai ales după elementele înţelepte şi oneste puse în rândurile diriguitorilor.

Căci ambiţioşii nesuşinuţi de pregătire şi de cinste, arivistii plasaţi pe alte căi de cât ale meritului, increzuţii cari se pretind atot ştiutori, sunt o negare a ideei de dreptate ce insufleţeşte mulţimile şi activitatea lor nu poate fi decât păgubitoare neamului căruia îi se zdruncină temeliile încrederii.

Dreptatea nu e numai calea refacerii, propăşirii şi liniştei, dreptatea e limanul mântuirii tuturor relelor şi ea trebue să fie permanenta preocupare a celor ce conduc noroadele cari au mereu în minte sfânta lor dreptate.

ANIVERSAREA PACTULUI TRIPARTIT

Hotărârile conferinţei dela Londra

Prin telefon dela corespondentul nostru particular din Berlin

Berlin, 26. — Atenţia opiniei publice a cercurilor politice germane e îndreptată azi asupra aniversării pactului tripartit.

Cu acest prilej, ministrul de externe, care a sosit pentru aceasta la Berlin, a organizat eri d. a. o recepţie pentru reprezentanţii de presă ai statelor aderente la pact.

Mâine va fi o solemnitate în cinstea diplomaţilor aceloraşi state. Cu acest prilej se vor face probabil şi declaraţii politice.

Cercurile germane subliniază că pactul tripartit este un instrument diplomatic încheiat pentru stabilirea noului ordine în Europa şi în Extremul Orient.

Pactul tripartit n'are un caracter agresiv. Clausa militară defensivă a acestui pact este una din principalele cause pentru care intervenţioniştii americani s'au ferit până acum să ia vreo măsură cu caracter hotăritor.

❖

Cercurile germane nu iau nici un fel de atitudine faţă de situaţia din Sud-Estul european. Pe de altă parte, s'a primit la Berlin ştirea că noui grupuri de parasutişti sovietici au aterisat pe teritoriul bulgar şi se crede că în puţine zile, Bulgaria va trage consecinţele acestei noui violări a teritoriului ei.

Reprezentanţii agenţiilor de presă americane din Ankara anunţă că majoritatea parlamentului bulgar e pentru declararea de război Rusiei Sovietice şi că Germania n'a cerut participarea trupelor bulgare pe frontul oriental.

Ministrul de interne bulgar a declarat în acelaş timp că Bulgaria nu face actualmente nici un fel de pregătiri militare şi că n'are intenţia să atace pe nimeni.

❖

La Berlin sunt urmărite cu atenţie ştirile transmise de postul de radio Boston, conform cărora s'ar fi hotărît la conferinţa aliată dela Londra să se sprijine toate străduinţele Sovietelor de a evita orice fel de turburări interne. Aliaţii garantează în acelaş timp nu numai teritoriul sovietic în graniţele de până acum, ci şi continuitatea regimului bolşevic.

Cu acest prilej se vede prea bine ce s'ar fi întâmplat în Europa dacă Germania n'ar fi preîntâmpinat atacul bolşevic.

❖

Pe frontul de Sud trupele germane au totalizat până acum aproximativ 600.000 prizonieri, ceea ce înseamnă distrugerea armatei mareşalului Budienny.

Faptul acesta va avea, fără îndoială, o importanţă covârşitoare a viitorului mers al operaţiilor.

Se va anunţa şi participarea altor state la pactul tripartit

Berlin, 26 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Rador" transmite:

Pactul tripartit este un pact încă deschis, — s'a declarat Vineri la una din conferinţele le presă.

Este, deci, foarte probabil ca în curând să se anunţe participarea şi a altor state.

Tunul antiaerian in neincetată acţiune pe frontul Odessei. (P. P.)

ROSTUL LUPTELOR DELA ODESA

de R. SEIŞANU

Odesa nu este numai portul principal comercial al U.R.S.S. la Marea Neagră şi nici un oraş „deschis", care ar putea fi scutit de distrugeri în timp de război, ci o cetate, o fortăreaţă naturală şi artificială dintre cele mai puternic întărite.

Ea a fost fortificată şi sub fostul regim ţarist cu o centură exterioară de forturi în forma unui semi-cerc, între limanul Nistrului dela sud-vest şi limanurile Hagi-bey şi Kujalniki dela nord-est; iar pe litoralul Mării Negre, între gura Nistrului şi Oceacof cu baterii de coastă, fixe şi mobile.

Sub regimul sovietic s'a dat o importanţă militară mai mare Odesei, din cauza poziţiei sale geografice, — ca port maritim de cl. I şi oraş de frontieră.

Spre a-şi asigura un post întărit la marginea de sud a frontierei sale occidentale în apropiere de România şi de gurile Dunării stăpânite de ea, conducătorii U. R. S. S. au transformat Odesa şi hinterlandul său într'o cetate modernă de întâiul ordin.

In acest scop ea a fost articulată în sistemul de apărare cunoscut sub numele de „linia Stalin", ca cetate-terminus, la sud, pe coasta Mărei Negre şi în imediată apropiere de vărsarea Nistrului.

Reamintim, că în ultimii ani, s'a construit în jurul Odesei o triplă linie exterioară, în semi-cerc, între cele trei limanuri, pe o lungime de 60-70 km., prevăzută cu numeroase cazemate şi tranşee blindate, mine subterane, adăposturi protejate şi amenajate special pentru trupele de cetate.

Comandamentul militar al cetăţii Odesa a mai organizat, în plus, în partea celor două istmuri strâmte, o zonă

(Continuare in pag. 2-a)

Apostolatul ierarhilor şi al preoţilor ardeleni în Basarabia şi Republica moldovenească

Drumul spre... inima poporului basarabean. — Sufletul indurerat al Ardealului, mângâind durerile basarabene. — Inţelegere şi nădejdi comune

După trei săptămâni, de neintreruptă propovăduire apostolică şi naţională, ierahii bisericii ardelene şi zecile de preoţi misionari, care-i insoţeau, s'au înapoiat, spre oraşele şi satele lor ardelene.

Cele optsprezece maşini, care-i purtau dincolo de Prut şi Nistru, au sosit la Chişinău în ziua de 6 Septembrie.

Preoţimea, echipată cu tot ceace avea nevoie, dela catehism şi sfânta cruce, până la cismele înalte şi atât de bune în clisura pământului basarabean, era rânduită în cele cinsprezece autoturisme obţinute dela ministerul educaţiei naţionale.

Ierarhii au călătorit în cele trei maşini ale episcopatelor respective, iar la nevoie în căruţele ţărăneşti, pe care nu le impotmoleşte glodul.

ORDINEA DE LUPTA MISIONARA

I. P. S. Sa dr. Nicolae Bălan, mitropolitul Ardealului, este un bun organizator.

Concepe în mare, datorită spiritului de creaţie care-l caracterizează, însă preţueşte în aceeaşi măsură valoarea amănuntului, fără de care nu se poate înfăptui întregul.

Aşa se lămureşte faptul că în decurs de două decenii dela întregirea neamului, a înzestrat aproape toate oraşele şi centrele Ardealului, cu măreţe şi impunătoare catedrale ortodoxe, în timp ce Capitala ţării nu s'a învrednicit încă de o catedrală la înălţimea rolului de metropolă a ortodoxismului, pe care-l are.

Episcopii I. P. S. Sale, au rămas deasemeni la locurile lor, ca vrednici păstori ai turmei lor.

Prea Sfinţitul Nicolae Colan, episcopul Clujului, veghează şi se roagă cu clerul şi poporul său, nădăjduind puternic intru Domnul.

In rânduiala întocmită — pentru alungarea duhului satanic din primitoarele sate moldoveneşti, — I. P. S. S. mitropolitul Bălan şi-a păstrat inima Basarabiei, trimeţându-şi ierarhii ca să străbată şi să bată marginile.

Astfel, în timp ce înalt Prea Sfinţia Sa, cerceta sat după sat judeţele Lăpuşna şi Orheiul, cu patru echipe misionare; P. S. episcopul Vasile Lazărescu al Timişoarei străbătea cu alte trei echipe şi cu toată vremea ploioasă şi înăsprită Hotinul şi ţinutul Bălţi; P. S. episcopul Nicolae Popovici întinderea ţinutului Soroca; vlădica Andrei Crişanul, a pornit cu trei echipe ca şi ceilalţi dealungul judeţului Tighina şi în partea de sus a judeţului Cahul.

Prea Sfinţitul Veniamin Nistor şi echipelor sale misionare, i-a revenit misiunea ca să străbată Cetatea Albă şi Cahul.

DRUM DREPT SPRE INIMA POPORULUI

Românii ardeleni au experienţa suferinţei. Ei înţeleg tocmai din această îndelungată şcoală a asuprirei sufletele şi duc celor chinuiţi, în aceeaşi măsură alinare şi duh de îmbărbătare.

Rezistând tuturor oprimărilor sălbatice, din trecutul lor de aprigă luptă naţională, numai prin puterea credinţei, ei şi-au făcut din duhul biruitor al rugăciunilor şi al Sfintei Cruci, platoşe puternică şi nebiruită, cum cerea Sfântul apostol Pavel efesenilor.

Aşa se şi lămureşte marea biruinţă spirituală şi naţională pe care a insemnat-o pretutindeni, slujbele, cuvântul întraripat prin vraja răscolitoare a credinţei, şi prezenţa aducătoare de insufleţire a ierarhilor şi misionarilor ardeleni, pretutindeni, între basarabeni.

Ei nu s'au dus ca să primească, ci ca să dea. Cunoscând ei inşişi durerea robiei nedrepte a celor mai vrednici dintre ei, s'au dus să-şi reverse adâncurile de iubire ale sufletului asupra trudiţilor fraţi, abia scăpaţi de sub cea mai tiranică şi totuşi perfidă stăpânire satanică.

INŢELEGERE ŞI IUBIRE

Nimeni n'ar fi putut înţelege mai bine obida şi suferinţele indurate de norodul basarabean, ca aceşti duhovnici, care sângeră ei inşişi pentru fraţii şi surorile

(Continuare in pag. 2-a)

Demersul britanic pentru incheierea păcii cu Sovietele a fost primit cu indiferenţă de Finlanda

Helsinki, 26 (Rador). — *Corespondentul agenţiei „Stefani" transmite:*

In Finlanda a fost primit cu indiferenţă demersul britanic prin care se urmărea incheerea unei păci separate între Finlanda şi Rusia Sovietică.

Cercurile finlandeze observă că trupele finlandeze au pătruns de mult în teritoriul inamic, iar demersurile şi ameninţările formulate de ziarele engleze nu pot modifica nicidecum hotărîrea guvernului finlandez şi planurile statului major finlandez.

Se crede la Helsinki că demersul englez a fost dictat de situaţia extrem de critică a armatelor bolşevice şi se subliniază că trupele finlandeze au contribuit în largă măsură la victoriile care au pus armatele lui Stalin în această situaţie critică.

NIMICIREA ULTIMELOR FORŢE SOVIETICE LA RĂSĂRIT DE KIEV

NUMĂRUL PRIZONIERILOR A AJUNS LA 574.000 ŞI CREŞTE MEREU. — PRADA DE RĂZBOI E FOARTE MARE

Berlin, 26 (Rador). — Dela cartierul general al Fuehrerului, inaltul comandament al forţelor armate germane dă următorul comunicat special:

Nimicirea ultimelor forţe inamice înconjurate la răsărit de Kiev este iminentă.

Numărul prizonierilor a mai crescut, ajungând la 574.000 de oameni. Această cifră creşte din oră în oră.

Prada de război este atât de mare, încât nu poate fi numărată deocamdată.

Bolşevicii intrebuinţează extrem de multe mine

Berlin, 26 (Rador). — Din sursă autorizată se află că bolşevicii intrebuinţează extrem de mult minele pe drumurile lor de retragere.

In cursul luptelor depe Nipru, geniştii unui singur batalion au cules în şase zile 4.500 mine grele sovietice. In majoritatea cazurilor, este vorba de mine anticar.

Recordul a fost bătut într'o zi, când 2.000 mine au fost făcute inofensive de echipele de geniu germane.

Cea mai mare bătălie de distrugere din istoria militară

Istanbul, 26 (Rador). — *Corespondentul agenţiei D.N.B. transmite:*

Generalul Kadri publică un articol în ziarul Son Posta, în care spune că bătălia din regiunea Kievului este cea mai mare bătălie de nimicire din toată istoria militară şi prezice că efectul acestia va fi paralizarea definitivă a forţei defensive sovietice.

Ziarul Ulus publică un articol al deputatului Esmir, în care se spune că ajutorul promis Sovietelor de către Anglia şi Statele Unite este ineficace, de oarece numai în cursul ultimelor zile sovieticii au pierdut de o sută de ori mai multe avioane decât li s'au promis de englezi.

In sectorul nordic contraatacurile sovietice au dat greş

Berlin, 26 (Rador). — Silindu-se să oprească inaintarea continuă a trupelor germane, trupele sovietice au dat în sectorul de Nord al frontului oriental, contra-atacuri sprijinite de care de luptă.

Aceste incercări au dat greş. Germanii au reuşit să distrugă 6 care inamice.

In afară de aceasta, un batalion de infanterie a doborît un avion de vânătoare sovietic, iar artileria antiaeriană a unui divizion al secţiilor de protecţie militarizate, un alt avion.

Noui mari succese ale aviaţiei germane

Berlin, 26 (Rador). — Din sursă militară se află că în cursul zilei de 25 Septembrie avioanele de vânătoare germane au obţinut succese deosebite, doborind 31 avioane sovietice în lupte aeriene.

Alte 10 avioane sovietice au fost doborite de artileria antiaeriană, iar 25 au fost distruse pe sol.

❖

Berlin, 26 (Rador). — In cursul zilei de 25 Septembrie, importante formaţiuni aeriene germane au atacat cu succes poziţiile sovietice din cel mai sudic sector al frontului de Est.

Avioane de luptă germane şi „Stukas" au atacat poziţii de infanterie şi de artilerie sovietice, distrugând numeroase adăposturi betonate şi cuiburi de mitralieră bolşevice.

Bombe bine ţintite au incendiat numeroase case. O importantă cale ferată a fost atinsă prin câteva lovituri directe şi distrusă.

In sectorul de Nord al frontului de Est, poziţii sovietice şi concentrări de trupe au fost atinse de bombe de toate calibrele. Un mare număr de poziţii de artilerie şi de apărare antiaeriană au fost atinse şi scoase din luptă, iar bombele au atins şi poziţiile infanteriei, provocând inamicului pierderi insemnate de oameni şi materiale de tot felul.

In mai multe locuri au fost distruse linii de cale ferată, iar localităţi ocupate de bolşevici au fost incendiate. Pe lacul Ladoga avioane de luptă germane au mai atacat un convoi sovietic: şase vapoare din acest convoi au fost scufundate prin lovituri date în plin. Alte trei vase sovietice au fost atinse de bombe şi scufundate, în clipa în care bolşevicii incercau să debarce.

Alarmă aeriană de 5 ore şi 45 minute la Moscova

Berlin, 26 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Stefani" transmite:

In noaptea de Miercuri spre Joi, Moscova a inregistrat cea mai lungă alarmă aeriană dela începutul războiului. Alarma a durat 5 ore şi 45 minute.

După ocuparea terenului, se sapă adăposturi pentru mitraliere. (P. P.)